

HEDERSBETEGNELSEN "INTERNASJONAL KOMMUNE" TIL SØR-VARANGER.

BEGRUNNELSE:

Sør-Varanger kommune er en grensekommune i alle ordets betydninger. Historisk sett har Sør-Varanger kommune alltid vært en internasjonal kommune preget av møte mellom folk, kulturer, religioner, tankesett, etniske grupper og i moderne tid også politiske systemer, økonomiske systemer, nasjonalstater og internasjonale allianser. Sør-Varanger kommune har alltid vært og er fortsatt kommunen der mennesker møtes. Det er få om noen andre kommuner i Norge der lokalpolitikk i så sterk grad er utenrikspolitikk. Som grensekommune mellom øst og vest har Sør-Varanger kommune alltid eksistert i et skjebnefellesskap med internasjonale politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle endringer. Sør-Varanger er ingen stor kommune målt i folketall med sine 9.500 innbyggere. Til tross for dette er det mer enn 50 ulike nasjonaliteter som bor i Sør-Varanger og 5 - 10 prosent av befolkningen er russisk i tillegg til at det hver dag ligger i gjennomsnitt 30 russiske trålere i havna og hver båt har i gjennomsnitt 30 personer.. Sør-Varanger har også en betydelig andel fillipinske og finske innbyggere. I 1993 kom Kirkenes-erklæringen om Barentssamarbeidet og Barentssekretariatet ble etablert. Det russiske generalkonsulatet ble etablert samme år i Kirkenes.

Sør-Varanger og Russland

Sør-Varanger kommune har lange og sterke vennskapsbånd med Russland og vennsapsavtalene med Severomorsk og Pechenga kommune ble inngått lenge før den kalde krigen tok slutt. Denne lange og sterke forbindelsen mellom Sør-Varanger og Russland var sammen med det sterke engasjementet fra Sør-Varanger kommune, en av hovedgrunnene til at Den russiske føderasjonen valgte Sør-Varanger og Kirkenes som lokalitet for opprettelsen av det første russiske generalkonsulatet i Norge for noen år siden. I dag utgjør forbindelsen til Russland et av de sterkeste økonomiske fundamentene i Sør-Varanger.

Sør-Varanger og Finland

Kommunen har inngått vennsapsavtale med Inari kommune i Finland. Pasvikdalen er et område der store deler av befolkningen er av finsk avstamning.

Det samiske Sør-Varanger

Sør-Varanger er en samisk kommune. I uminnelig tid har Sør-Varanger vært møtested for de tradisjonelle reindriftssidaene og før fornorskningen startet i moderne tid var befolkningen så å si utelukkende samisk.

Etter at AS Sydvaranger ble lagt ned og etter at grensene mot Russland ble åpnet, har samisk språk og kultur i Sør-Varanger fått en renessanse og er nå en viktig og integrert del av Sør-Varanger kommune sitt tjenestetilbud.

:fk

INTERNASJONAL

REDUKSjons

Postboks 5131 Dep
N-04031 Oslo, Norway
Tel: (+47) 24 14 57 00
Fax: (+47) 24 14 57 01
VAT no.: 981 965 132 (NO)
www.fredskorpset.no
fredskorpset@fredskorpset.no

FK Representative Africa
F.kre Harle Meskel
Mob: (+256) 77 63 55 37
hkre.meskel@infocom.co.ug
P.O. Box 6950
Nampala, Uganda

FK Representative Asia
Sachajotisaikorn
Mob: (+661) 818 8349
sachaj@mozart.inet.co.th
Bangkok, Thailand

Dokumentnummer		28. 11. 05	
Dato:	Dok. nr:	K1	☐ Besvares (V)
05/01/33	4	K2	
Saksbehandler:	THA	K3	☒ Besvares ikke (N)
Offentlighetsvurdering/arkivering:		Kopi til:	

Vennskapskommune i Sør

I 2005 fikk Sør-Varanger kommune sin første vennskapskommune i Sør da det ble inngått vennsksavtale mellom Kars kommune på grensen mellom Tyrkia og Armenia og Sør-Varanger kommune.

Asylsøkere, flyktninger og innvandrere.

Sør-Varanger kommune har bosatt flyktninger siden 1989 og driver i tillegg Solenga statlige mottak for asylsøkere.

Kommunens arbeid med asylsøkere i mottak og de bosatte flyktninger er organisert i en flykningstjeneste. Dette innebærer at mottak og bosetting er integrert i den kommunale organisasjonen.

Kommunen samordner aktiviteter for de som bor i mottak og for de bosatte. Egen kvinnegruppe med kvinner fra mottak og fra de bosatte ble etablert i januar 1994, og arrangerer møter, kurs, aktiviteter, arrangement og turer.

Det bor 60 flyktninger i Sør-Varanger som er innenfor 5 års integreringsperiode og det er avtale om å bosette 20 flyktninger i 2005, pluss familiegjenforeninger.

Det er også bosatt kolanordmenn i kommunen, de som er etterkommere etter nordmenn som bodde i Russland tidligere.

Kommunestyret vedtok oppstart av introduksjonsprogrammet i Sør-Varanger høsten 2002, det var 2 år før loven trådte i kraft. Det ble etablert som et prosjekt og etter hvert ble Sør-Varanger kommune en av Utlendingsdirektoratets pilotprosjektkommuner. I dag er programmet lovpålagt. Introduksjonsprogrammet for flyktninger koordineres av flykningstjenesten og gjennomføres i samarbeid med Kirkenes kompetansesenter.

Det er etablert aktivitetssenter i Kirkenes der asylsøkere og flyktninger har ansvar for drift, der de har et fritidstilbud i tillegg til det etablerte organisasjons- og kulturliv i kommunen.

Antirasistisk kommune

I 1996 vedtok kommunestyret at Sør-Varanger kommune skal være en antirasistisk sone.

Sør-Varanger kommune utarbeidet i 1999 en flerkulturell handlingsplan som grunnlag forarbeidet med dette temaet i den kommunale organisasjonen. Det har vært arrangert seminar med temaet holdningsskapende arbeid for kommunalt ansatte.

Sør-Varanger kommune har en egen medarbeider for internasjonalt arbeid.

Kultur

Kulturlivet har vært en viktig bidragsyter i det internasjonale arbeidet. Dette gjelder så vel de kommunale kulturinstitusjonene som det frivillige og profesjonelle kulturlivet. Sør-Varanger Bibliotek har i mange år hatt et nært samarbeid med russiske bibliotek og en av landets største samlinger av russiske bøker. Bøker på andre språk skaffes også. Kulturskolen deltar i internasjonale prosjekter og engasjerer og samarbeider med kulturskolelærere i Russland.

Museene i Sør-Varanger setter særlig fokus på grensehistorie i nord. Har et visst samarbeid med Fylkesmuseet i Murmansk og Inari Siida Museum. Samovarteatret, det eneste profesjonelle teatret i Sør-Varanger, har helt siden starten viet grenser og internasjonale forhold en særlig oppmerksomhet. Samovarteatret har gjort det til sin oppgave å formidle nærområdets flerkulturelle og grensesprengende historie. Barentsscenen og Pikene på broen er blitt kjente begrep i nasjonale og internasjonale samtidskunstmiljøer. Barents Spectacle er en unik festival som kombinerer politikk, kultur og næring. Og innen hvert av disse områdene er det multikulturalitet, grenseproblematikk og mangfold som teamtiseres med utgangspunkt i de unike erfaringene fra Barentsregionen. SAKO er en samisk kulturorganisasjon, som arbeider for å øke forståelse av og kunnskap om andre kulturer. Samovarteatret er en internasjonal barne- og ungdomsteaterfestival.

Idrett

Idrettsmiljøet i Sør-Varanger startet samarbeidet med Russland mens den kalde krigen var på sitt kaldeste og det knapt var menneskelig mulig å krysse grensen mellom øst og vest. Norges bryteforbund samler hvert år de beste bryterne fra Russland og Øst-Europa. Hvert år er det også tradisjon for at det avholdes en vennskaplig fotballkamp mellom russiske og norske grensesoldater.

Det økumeniske Sør-Varanger

- Det ortodokse kapellet i Neiden i Sør-Varanger er det eldste ortodokse kirkebygget i Norge og er et symbol på Sør-Varanger som et økumenisk møtested. Sør-Varanger har tradisjonelt vært et sted der den østlige og vestlige kirke møttes i tillegg til at de begge møtte urfolkernes tradisjonelle religion. I dag finner vi både ortodokse, protestantiske og katolske menigheter i Sør-Varanger i tillegg til muslimske, buddistiske og hinduistiske miljøer.

Barnehager

Der er vennskapsbarnehager i Pechenga. Hvert år arrangeres barnekunstutstillingen i Sør-Varanger med deltakelse fra barnehager i Russland. Sandnes barnehage har barnehagebarn fra Solenga flyktningmottak. Denne barnehagen har også en egen samisk avdeling.

Skoler

Det er samarbeid og språkopplæring mellom skoler i Finland, Russland og Norge. En egen handlingsplan for det holdningsskapende arbeidet blant barn og unge gjennom skolesamarbeid over grensen er utarbeidet. Prosjektet heter Mot rikere mål. Bjørnevann skole har hatt et nært og langvarig samarbeid med Skole nummer 9 i Zapoljarni i Russland. Samarbeidet utvides nå til å inkludere felles internettsatsning.

I samarbeid med Sør-Varanger kommune arrangerte Den norske Helsingforskomite menneskerettighetsskole i Kirkenes i 2000. Ungdommer med norsk, samisk, russisk og flyktningebakgrunn (Tyrkia, Somalia og Sri Lanka) kom sammen for å lære om menneskerettigheter, fredelig konflikthåndtering og flerkulturell forståelse.

Tilsvarende skoler er gjennomført både i Sør-Varanger og Russland der det overordnede mål har vært å øke bevisstheten om menneskerettigheter og deres rolle for å bevare sikkerhet og fred. Sandnes skole er mottaksskole for asylsøkerbarn i 1. - 7. klasse.

Bjørnevann barne- og ungdomsskole er mottaksskole for asylsøkerbarn i 8.-10. klasse.

Kirkenes kompetansesenter tilbyr norskundervisning til innvandrere i Sør-Varanger, som også er en møteplass mellom fagmiljø og ulike nasjonaliteter.

Kirkenes videregående skole har startet med faget Menneskerettigheter og er en av de videregående skolene i landet med mest utbredt internasjonalt samarbeid.

NORA-senteret

Krise og incesenter for Øst-Finnmark. Har norske og russiske ansatte, arbeider særlig med å sette utenlandske kvinner i en vanskelig situasjon i stand til å klare seg i forhold til norsk byråkrati og organisasjonsliv.

Næringslivet i Sør-Varanger

Det holdningsskapende arbeid var tidligere et samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og det lokale næringsliv som var lokalisert via Næringsforeningen. Næringslivet i Sør-Varanger

kommune er veldig internasjonalisert og er en av hovedinntektskildene i den lokale økonomien. Flere av de store bedriftene bruker i stor utstrekning fagkompetanse fra andre land enn Norge.

Sør-Varanger Avis er den eneste avisen som kommer ut i Kirkenes. Avisen gjør mye for å fremheve det positive blant flykninger og innvandrere.

Barentssekretariatet i Kirkenes

Etablert i 1993 og er et interfylkeskommunalt selskap, som er underlagt DU. De viktigste oppgavene sekretariatet har er koordinering av regionale politiske prioriteringer i Barents-regionen, være informasjons- og ressurscenter innen regionen, utredningsarbeid knyttet til urfolks situasjon.

Kirkenes Sjømannsklubb

Klubben ble dannet i i 2004 og fremstår som et fritids- og informasjonssenter for russiske sjøfolk i Kirkenes. Flere tusen båtanløp og flere tusen fiskere besøker Kirkenes hvert år.

Konklusjon

Noe av det særegne med det internasjonale arbeidet i Sør-Varanger kommune er at det ikke først og fremst er bistandsmotivert i tradisjonell forstand. Internasjonalt arbeid i Sør-Varanger kommune er, både på grunn av kommunens geografiske beliggenhet på grensen mellom øst og vest, rik og fattig og på grunn av at området alltid har vært et grenseområde mellom ulike folk og kulturer, i seg selv en nødvendig og viktig utfordring.

Sør-Varanger Kommune og kommunens innbyggere tildeles hedersbetegnelsen "Internasjonal Kommune" og ordfører Tone Hatle overrekkes et kunstverk som et synlig tegn på dette på Festaften under "Der Mennesker Møtes" i Samfunnshuset i Kirkenes den 24. november 2005.

Gratulerer!

Oslo, den 17.11.05

15
Per Kristian Lunden
Fredskorpset

Øystein Haugen
KS